Nordland FYLKESKOMMUNE

Sortland kommune
Mona Elisabeth Hansen
Vesterålsgata 57
8400 SORTLAND

Deres ref.:	Deres dato:	Vår ref.:	Vår dato:
2023/9798	25.02.2026	26/26268-2 26/48629	23.03.2026

Uttalelse - dispensasjon - gnr 15 bnr 2058 - Sortland hovedgård - Sortland kommune

Nordland fylkeskommune viser til oversendte søknad av 25.02.2026, angående fasadeendring gjennom tilbygg for rømningsvei på Sortland hovedgård, gnr 15 bnr 2058 i Sortland kommune. Fylkeskommunen er myndighet for å ivareta *kulturminner* i arealplanleggingen, i henhold til Lov om kulturminner av 1978 og Plan- og bygningsloven av 2008.

Sortland hovedgård er SEFRAK-registrert med id 18700209030, og er antatt oppført på 1850-tallet der hvor den står i dag.

Bygningen ligger i hensynssone H570_9 ifølge kommunedelplan *Byplan Sortland – Blåbyen 2015-2027* (planid: 1870_2014001), og har følgende bestemmelser etter § 7.1.5 Hensynssone bevaring kulturmiljø:

> *Verneverdige bygninger skal bevares og istandsettes på en slik måte at bygningenes fasader, takform, volumer, bygningsmessige detaljer og materialkvalitet opprettholdes.*
>
> *Kommunen kan stille krav om faglige begrunnelser for løsningene som velges. Mindre bygningsmessige endringer er tillatt så lenge verneverdien ikke forringes. Dette innebærer bl.a. antikvarisk forsvarlig behandling av fasade og at utforming av tilstøtende bygninger og tilbygg tilpasser seg bygningen mht byggehøyder, målestokk og formspråk.*
>
> *Ved tiltak og regulering innenfor hensynsone eller ved tiltak som på annen måte berører kulturminner slik disse fremgår av plankart, skal det redegjøres for hvordan hensynet til tilgjengelighet, landskap, bygnings- og kulturmiljø bevares. […]*
>
> *Høyde og utforming på nybygg må vurderes i forhold til kulturminnet. Nybygg skal utformes slik at det hensyntar og bevarer kulturminnets kvalitet.*

Adresse:	Besøksadresse:	Telefon:	Samfunnsutvikling
Postmottak	Prinsensgate 100	75650000	**Kulturminner**
Fylkeshuset	Org.nr.:	E-post:	Guri Vatne
8048 Bodø	964 982 953	post@nfk.no	Tlf.:

Videre legger følgende bestemmelser for Sortland hovedgård i reguleringsplanen Hovedgård gnr 15 bnr 1 § 6.5, føringer for hva som kan settes opp:

> *Byggeområde 1, hovedgård, bolig, Bevaringsområde.*
> *Gis status bevaringsverdig, skal benyttes som bolig.*
> *Det skal ikke oppføres tilbygg til denne bygning. Ved oppussing/restaurering skal bygget beholde sin karakter, evt. Tilbakeføres til opprinnelig utforming. Eksisterende byggehøyde opprettholdes.*

Sortland hovedgård er også nevnt ved flere anledninger i kommunens kulturminneplan for Sortland 2020-2030.

Uttalelse
Nyere tids kulturminner
Trekledning og taktekking må følge samme type og uttrykk som resten av bygningen.
Vinduer må ha samme materialbruk som de eksisterende vinduene.

Fylkeskommunen ber om at innspill over blir tatt til følge.

Fylkeskommunen ber om å få oversendt vedtak når dette foreligger.

Kontaktperson for nyere tids kulturminner er kulturminnerådgiver Guri Vatne, post@nfk.no. Merk med saksnummer 26/26268.

Automatisk fredete kulturminner
Fylkeskommunen orienterer om at det ligger et kjent, automatisk fredet kokegropfelt like i nærheten. Lokaliteten med sikringssone på 5 meter er avmerket med lokalitet id 176941-1 i kulturminnedatabasen Askeladden. Lavere i terrenget ligger det middelalderske kirkestedet med lokalitet id 57061. Samlet indikerer dette at området langs elva, fra sjøen og opp mot Sortland Hovedgård, har vært et sentralt område for bosetning og aktivitet også i jernalder og middelalder.

De omsøkte tiltakene er tilsynelatende ikke i konflikt med de kjente, automatisk fredete kulturminnene i nærheten, men alle kulturminner er ennå ikke kjente. Det er derfor viktig at de som skal gjennomføre arbeidet i marken gjøres godt kjent med aktsomhets- om meldeplikten, jf. kulturminnelovens § 8, andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonsentrasjoner, må arbeidet stanses og fylkeskommunen underrettes umiddelbart. Det forutsettes at nevnte pålegg bringes videre til dem som skal utføre arbeide i marken.

Dersom det planlegges andre tiltak i området, som ikke fremgår av dispensasjonssøknaden, må dette oversendes oss for egen, kulturmiljøfaglig uttalelse i god tid før tiltakene planlegges gjennomført. Det kan da bli aktuelt med en arkeologisk registrering. Slike tiltak kan for eksempel være, men er ikke avgrenset til, utbedring av vann, avløp, strøm, fiber og annet, som medfører markinngrep også utenfor det som er avmerket på oversendte situasjonsplan.

Denne uttalelsen gjelder ikke samiske kulturminner, da Sametinget er rette myndighet for samiske kulturminner.

Kontaktperson for automatisk fredete kulturminner: Arkeolog/seniorrådgiver Stine G. Melsæther. Epost: post@nfk.no. Merk med saksnummer 26/26268.

Med vennlig hilsen
Trym Sundseth
Konstituert faggruppeleder for Kulturminner i Nordland

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til

Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK

Vedlegg	DokID
ssrs_report	1943389